

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 75. ANULU XVI.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. Prenumeratul se face în Sabiu la expeditorul poiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețul prenumeraturii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Sabiu, în 19 Septembrie (1 Oct.) 1868.

Cuvantarea

Excellenie Sele Présântului Parinte Archiepiscopu și Metropolitu Andreie Baronu de Sia-guna, tienuta cu ocașia deschiderii Congresului naționalu bisericescu română în 16/28 Septemvrie.

Innoiescete, innoiescete noile Ierusalime, căci tu venitie earasi lumină, și marirea Domnului preste tine au resarit. Aceasta casa Tatalu o au zidit, aceasta casa Fiului o au intarit; aceasta casa Duchulu săntu o au innoit.

Cu aceasta cantare bisericesă, carea o cantam în fie-care anu în 13-lea Septembrie, candu serbămu amintirea innoirii Bisericei dela mormentul Domnului, — cu aceasta cantare bisericesă, dicu, ve salutu pre Domniele Vostre astazi, căndu noi că membri ai nou reînființatei noastre metropoli romane de relegea greco-resarită din Ungaria și Ardealu ne-am adunat întâia ora la congresul naționalu bisericescu romanu.

Pentru ca precom Biserica dela mormentul Domnului s'au ruinat in urm'a unei ursite invidiose, și apoi incetandu acesta prin latirea și intărirea cristianismului s'au zidit earesi Bisericea deasupra mormentului Domnului: astăi tocmai și metropoli naștră sau ruinat in urm'a unei ursite invidiose, și nimicinduse acesta prin latirea și intărirea spiritului luminatoru și adeveratu crestinescu al secului nostru s'au reînființat earasi vechi'a noastră metropolia.

Ursita acesta invidioasa, carea au apasat metropoli naștră, au lasat după sine urme nesterse in istoria bisericii noastre, și in legile patriei noastre, precum și in ordinaciuile regimului patriotic de mai nainte. Din istoria bisericei noastre ne convingem, ca ursita acesta invidioasa de biserica noastră s'au escat de acolo, căci ierarchia noastră bisericesă impreuna cu preotii și creștinii au nezuit a sustinere in originalitate institutiunile bisericei primitive crestinesci, și a remané credinciosi religiei lor stramosiesci, și căci in 16-lea vîcu au facut tuturor innoirilor confessionalifronto, care secului trecut le au provocat pre terenul christianismului in Europa intréga.

Aceasta ursita invidioasa au cauzat apoi din partea ierarchielor celor alte biserici creștine gone a supr'a mitropoliei noastre, și a credinciosului cleru și poporu, și ierarchiele acestea ale celorlalte biserici creștine au efectuat prin puternica loru înținta in legislatiunea și regimul patriei, de ne-am lipit de metropolia, de episcopii, de manastiri, de ne-numerate parochii și de totă averile și zidirile, ce se gasesc la metropolia, la episcopii, la manastiri și la parochii. Despre batjocurile și prisorile, care Arhierii, preotii și creștinii erau sliti, a le suferi numai din cauza, căci nu vreau sa schimb stramosiacă lor religiune, nu voiu sa amintescu nimicu, căci nu voiesc sa improspetez rane vechi, ci trece la epocha aceea, cându colonii serbi au trecut la a. 1690 din Turcia la Ungaria cu căi-va arhieriei și cu mai multe dieci de mii familii, și sub scutul unor priilegiu pentru biserica și naționala serbescă au înființat provintia loru metropolitana națională. Si fund-ca acesti coloni serbi s'au extinsu dela Dunare și Savă pâna la amendoue tiumurile Muresiului, unde ei su gasit pre coreligionarii sei romani lipsiti de arhieri și in parte mare și de preoti, și in intielesulu privilegielor loru au asiediatu pre ruinele episcopatelor romane trei eparchii serbesci, la Aradu, Timișoara și Caransebesiu, care apoi mai tardiu s'au numit și a Versiștiului. Astfelu romani ortodoci din Ungaria au devenit sub Arhierii serbi, iar Episcopii din Ardealu și Bucovina, insa nu și creștinii, devenira in urm'a mesurilor

politice din 30-lea Octobre 1783 sub Iurisdictiunea sinodului metropolitanu serbescu din Carlovitz.

Inse clerulu și poporul român au ostațu totu intinsu și se rugă la regimul pentru de a recapată metropoli sea canonica, dăra fara efectu.

Spiritul celu puternicu alu anulu 1848, care au nimicit feudalismul, și privilegiile, și in locul loru au stabilitu intre poporele patriei egala indreptatire politica și confessională, — au destepitat din nou similiu dreptolui nostru neprescriptibilu canonico și istoricu pentru recastigarea vechei noastre metropoli române de relegea greco-resarită din Ungaria și Transilvană și dovedindu Maestatea Sea ces. reg. apostolica, prea induratulu nostru Rege Francisc Iosif I au si incuviintat cererile noastre prin pré inalt'a sa rezolutiune din 12/24 Decembre 1864 cu aceea: că sa avemu metropoli constatatōre de români de relegea greco resarită din Ungaria și Ardealu, cu episcopiele din Aradu și Caransebesiu și cu Arhiepiscopia in Ardealu, totodata denumindu pre mine de Arhiepiscopu alu Transilvaniei și de Metropolitu alu românilor de relegea greco-resarită din Ungaria și Ardealu, și demandândumi, că in contielegere cu Pré sântitulu Domnu Episcopu Procopio Ivacicovicu alu Aradului sa facu propunerea de Episcopu pentru scaunulu, nou înființatelor eparchii a Caransebesiului; in urm'a representatiunei noastre archieresci Maestatea Sea s'au indurat, a denumi de Episcopu eparchialu alu Caransebesiului pre fostulu Archimandritu și Protopresbiteru alu Brasovului Domnul Ioanu Popasu.

Sf fiindu Maestatea Sea numai pentru întâia ora la înființarea metropoliei noastre au denumit pre mitropolitul nostru fara sa prejudece spre viitoru modulu legalu de alegere a mitropolitului său a Episcopiloru, pentru aceea m'au insarcinat pre mine, că in contielegere cu Domnii Episcopi sa propunu modalitatea, după carea va avea a se constitui Mitropolitul și Episcopii nostrii spre viitoru.

Objectul acesta l'amu tractat noii Arhieriei in Sinodulu din 16-lea Augustu 1865, și amu afi tu unanimu, ca noi Arhieriei nu suntemu competenti, a tractă acestu obiectu fără intrevenirea reprezentantilor clerului și poporului credincios din întrăga metropolia, prin urmare, ca numai un congresul naționalu bisericescu română este competentă a tractă acestu obiectu cu valoare de dreptu. De aceea acestu sinodul Arhierescu au asternutu Maestaticei Sele in acestu intielesu representationea sea, espunendo acolo și modulu conchiamarei și altienerii unui asemenea congresu bisericescu fatia cu elaborarea modului de constituire a Metropolitului și Episcopiloru spre viitoru, precum și fatia cu elaborarea unui statutu organicu privitoru la totă elementele constitutive dintr'o mitropolia.

Maestatea Sea ces. reg. apostolica su binevoită, a predă ministerului seu regiu ungurescu de cultu spre pertractare aceasta reprezentatiune sinodală, și inaltulu ministeriu de cultu a compusu pre bas'a acestei reprezentatiuni sinodale unu proiect de lege și l'au presentat dietei spre inarticularea înființării noastre metropoli române, și a egalei ei indreptătiri cu metropoli serbescă, și a garantiei de autonomia in intielesulu articulului XX, de lege din anulu 1848, prin urmare, că mitropoli noastră sa fie indreptată, de a-si regulă, conduce și decide independent in congresele sele bisericesci obiectele eclesiastice, scolari și foundationali, și a le administra și gubernă prin propriile sele organe in intielesulu statutelor stabilinde in aceste congrese și aprobată de către Maestate. Mai departe inaltulu ministeriu de cultu au proiectat dietei pre bas'a reprezentatiunei sinodale, că se i se

dea voia, de a mijloci conchiamarea cătu mai curendu a congresului bisericescu, care după propunerea sinodului episcopală aru avea sa constie afara de Arhieriei din 30 deputati preotesci, și din 60 mireni, și aru avea de problema organizarea Congresului pre lângă aprobarea maiestatică, precum și a încercă împacarea acelora diserintie, care s'au escatu din despărțirea metropoliei noastre române de cea serbescă, căci in casu contrarii aceste diserintie au de a se tractă și decide prin o judecătoria ordinaria deleganda de Maiestate.

Proiectul acesta de lege s'au pertractat constitutionalmente in amendoue casele legislative și au urmatu articululu alu IX-lea de lege din acestu anu, care prin Maestatea Sea s'au sanctiunat in 24 Iunie și s'au publicat in cas'a representantiilor in 27 Iunie, iéra in cas'a de susu in 30-lea Iunie a. c.

Astfelu prin acesta lege constitutională adusa cu observarea tuturor recrierilor legali, la a cărei'a pertractare au luat parte și căi-va diotre barbatii nostri coreligiunari in calitate că reprezentanti ai tierei, și s'au distinsu in aperarea intereselor bisericei noastre, — astfelu dicu prin legea acesta s'au petrecutu înființarea metropoliei noastre, și referinti-le ei cătra statu, și metropoli serbescă in condic'a legilor patriei.

Deci pre bas'a canónelor bisericesci recunoscute prin susu amintitul articulu de lege m'amu intielesu cu Pré sântitulu Domni Episcopi pentru socrului tienerei acestor congresu naționalu bisericescu, și amu astăi de bine, a se conchiamă aceea pre diu'a de astazi, adeca pre 16 Septembrie.

In urm'a acestei contielegeri amu rugat prin reprezentatiunea mea din 1 Augustu a. c. pre inaltulu regiu minsteriu de cultu, că sa binevoiescă a mijloci dela Maestatea Sea incuviintarea acestui soiocu pentru celebrarea congresului presentu; și primindu eu aprobarea maiestatică urmata prin resolutionea regesca din 12 Augustu a. c. si impartasita mie prin emisulu ministerialu din 14 Aug., amu inciinitat despre aceea fără amenare pre Pré sântitulu Domni Episcopi cu scopu, că sa scrie alegerile de deputati clericali, mireni și militari, car sa se potă inființa temporiu la congresu, totu odata amu scrisu și eu peintru Arhiediecesa alegerile de deputati.

Eata Domnilor, ca amu ajunsu a vedea congresul celu multu doritul alu provinciei noastre metropolitane a tuturor românilor de relegea greco-resarită din Ungaria și Ardelu!

Eata Domnilor! Congresul acesta insusi, care'lui reprezentati Domniele Vostre!

Eata Domnilor! tempolu incetării acelei sarcini grele, care de 20 de ani jacea pre omertă mea, și care trebija sa o suportu singru după pusetiunea m'a, ceea ce o ocupu in organismul sănătății noastre biserici, căci n'am putut sa ne organizam pâna acum bisericesce.

Cum amu condusu eu pâna acum tréba cea grea și problematica a înființării metropoliei noastre? despre aceea judece presentulu si viitorulu.

Déca căte odata amu făcutu intrebuintare de octroieri, aceea amu facutu după demandarea impregurărilor intelitoare in acea convictione, că clerulu și poporulu credinciosu se va multiam cu aceea, dară nici d-cum n'am facut'o cu intentiune, de a exercita, său de a stabili in lucrurile noastre bisericesci, scolari și foundationali vre-un ab-solutismu ierarchicu. Din acesta causa trebuie sa accentuez acă, că déca amu si facutu une ori intrebuintare de octroieri, aceste nu se potu luă in intielesulu strinsu de octroieri, de ore-ce, octroiera presupune totu-dégn'a o mesura volnică pre terenul bisericescu; eu insa nu anu facutu nici o me-

sura volnica in tréb'a infinitării metropoliei, ci fiindu
impedecat de impregurări, de a me putea consulta
cu barbatii nostri, amu lucratu și singuru in intileșulu
positivelor institutiuni bisericesci. Si asiā amu lu-
crat u-ne-ori singuru spre ajungerea dorintelor
noastre bisericesci, precum mi impuneau canónele,
dara nu spre introducerea și stabilirea vre-unui ab-
solutismu ierarchicu, care eu totu-déun'a l'amu com-
batutu, și despre care esista in afacerile mele cele
mai lamurite dovedi. Dara astadi, cându ti-ai ve-
nu Tie, noule Ierusalime! ierasi lumin'a și mari-
rea Domnului preste tine au resarit, — depunu
cu deseverita odichna susfetăsca tōta competenția
legislativa și administrative a bisericei noastre na-
tională in mânila Congresului presentu și ale ace-
loru viitoré congrese, care singure suntu repre-
zentantele legale și canonice a intregei noastre provin-
cii metropolitană, prin urmăre competente, de a
duse și conduce trebile administrative economice
bisericesci, scolari și fundațiunali.

De astadi incolo depunu și responsabilitatea
pentru ulterioră sōrte a bisericei in mânila acestui
congresu și celoru viitoré și me mangas, căci
cutediu sa dicu: ca nu indesertu amu alergatu,
nici indesertu m'amu ostenit — Filipis. Capu II.
v. 16, — ca n'amu alergatu, că si cum n'asi fi
sciatu, unde alergu, nici amu datu resboiu, că si
cum a-si fi batutu vazduchulu — I Cor. Capu IX.
v. 26, — ci lupta bona m'amu luptatu, eurgerea
amu plinitu, și credint'a amu pazit, II Timot. Cap.
IV, v. 7. și ca astadi potu sa me rogu de Dum-
nedieu: că acum sa me slobozăsca pre mine in
pace, ca vediura ochii mei mantuirea lui, carea au
pregatit inaintea setielor tuturor Românilor de
relegea gr. resarită din Ungaria și Ardélu! Luc'a
II, v. 29—31.

In momentele aceste mari, care facu in biserica
noastră ecumenica o epocha însemnată, me rogu de
Ddieu pré umiliu, că Congresul nostru presentu și
cele viitoré sa desvōlte dupa sfatul seu dumnedieescu
astfelui de afaceri, care sa merite de a fi caracteri-
sate de carte a unui a nascutu fiului seu, a Dom-
nului și Mantuitorului nostru Iisus Christos, scrisa
nu cu negrélă, ci cu Duchulu Dumnedieului celu-
viu, nu in table de piétra, ci in tablele cele tru-
pesci ale inimii Domnieloru Vostre, și ale inimii
membrilor dela viitoréle Congrese, pentru ca nu-
mai astfelu facendu Tu, noule Ierusalime! Te vei
inoi, și vei justificá in fapte, că ti-ai venit tie
earasi lumin'a, și ca marirea Domnului earasi pre-
ste tine au resarit, și ca acesta casa Tatalu o au-
zidit, Fiilu o au întărítu, și Duchulu santu o au-
santit. Care tōte sia, sia Amin!

Acestea primitiendo dechiaru congresulu na-
tionalu bisericescu romanu conchiesatu pre 16 Sep-
tembre 1868 de deschis.

Congresulu naționalu bisericescu ro- manu

Inca de Vineri dupa amédi incepù a fi cur-
sulu ambulatorilor pre stradele Sabiuului mai viu. Vi-
vacitatea acésta crescù a dòu'a dì, Sambata, iera Du-
mineca dimineti'a era de totu mare. Si viéti'a acésta
in Sabiu cine o aduce? Membrii congresului nostru.

Dumineca dimineti'a se adunara membri căti
erau dejá sosit la biserica "Schimbărei la fatia"
din cetate. Cătra inceputul S. Liturgii pretimea
carea servea sănt'a Liturgia in acea dì, esti imbra-
cata in vestimentele cele bisericesci și dupa dens'a
tōta adunarea din biserica preoti și mireni, și se
indreptara cu totii cătra reședint'a metropolitană.
Cea dintăiu intra cu crucea și Evangelia in resi-
dintia, cea din urma a formatu spalieru intre re-
sidentia și biserica. Intorcendu pretimea i urmău
Archipastorii: Escenti'a Sea Arhiepiscopulu și
Metropolitul Andreiu, și Ilustratările Loru
Episcopii Procopiu și Ioanu și acestora au
urmato in rendu cuviinciosu cei ce formaseră spa-
lierulu pâna cându intrara cu totii in biserica. Ací
Pré Săntiulu Metropolit se imbracă spre a cele-
bră cu pretimea impreuna sănt'a Liturgia, sub de-
cursulu cărei se facu și chiamarea Stolui Duchu.

Dupa finirea acestei'a, se intórsera Pré Sân-
tiele loru in modulu aretat la inceputul servitiu-
lui dñeescu in reședint'a metropolitană.

Acum urmara presegrările deputatilor și a
alorii onoratori la Pré Santiele Sele și mai tar-
diu mésa pantru unu numeru de deputati la Esc.
Sea Metropolitulu.

Luni demaneti'a pre la optu óre multimea de
deputati congresnali și alti iubitori de a fi de fatia
la solemnitatea acésta se indreptau spre biserica

"Schimbăre la fatia din cetate", pentru ca sa la
parte și sa asiste la deschiderea congresului primu dupa
o intrerupere asiā indelungata. La 9 óre erau dejá
adunati membrii in biserica și cuprinsera locurile de-
stinate pentru densii; iera din auditori căti se putura
provedé cu bilete de intrare și ocupare parte in
chorul bisericei parte aprope de intrare josu sub
choru locurile loru. De fatia se aflau la més'a pres-
idiala și ambii Episcopi din dieceze Aradului și
Carenebesiului.

Ilustritatea Sea dñu Secretariu de statu Geor-
giu Ioanovicu, dupa o introducere care
aminti însemnatatea congresului adunat cu re-
spectu la istoria și la implinirea unei dorintie asiā
de mari propune alegerea unei deputatiuni carea
se invite pre Escenti'a Sea Presedintele congre-
sului la adunare.

Deputatiunea se alege și se pune sub conduc-
cerea Pré Santiei Sele Episcopului Aradului. Dupa
un restimp de vre-o cătev'a minute deputatiunea
se intorce și inconosciintăza pre Congresu despre
venirea Escentiei Sele. Acesta scire o primesc
congresulu cu "sa traiasca".

In data dupa aceste sosesc Escenti'a Sea
Metropolitulu și congresulu sculanduse repetesce de
trei ori "sa traiasca". Escl. Sea occupa scaunul
presidiale și face numai de cătu propunerea de a se
alege 9 notari provisori, din fia-care diecesa căte
trei. Deci se alesera: Parintii Prot. Rosiescu, și Andreieviciu și P. Anc'a din clerus, iera dintre laici Dr. Maniu, adv. Cosm'a, jude proces. Mangiuca, Aus-
cult. Branisce, Dr. Gallu și M. Besanu.

Ocupandu acésta locurile la més'a presidiala
Presedintele rostesce cuventarea ce o amu impar-
tasit mai susu.

Acesta cuvantare nu o descriemai departe,
ea va marturisi insasi de sine. Adaugem ca im-
pressionea produsa de dens'a a fostu mare, și ca
nu a lasatu nici o anima cu simtu omenescu
nemiscata de puterea ei. La deosebite locuri fu in-
trerupta de aclamatiuni, cari la fine se repetau mai
de multe ori. Congresulu se dechiara de deschis.

Terminânduse acésta Pres. cere plenipotentile
deputatilor, spoi aduce la cunoștința congresului
ca Pres. s'a ingrijit de unu regulamentu de afac-
eri provisoriu. Deci cere proctirea amintitului re-
glementu și déca va corespunde cerintelor, atunci
congresulu lu va primi, déca nu, congresulu va e-
labora altul.

Mai multe voci ceru imparlirea regulamentului
ceea ce se și face și findu ca se primi propunerea
făcuta de presidiu

Dr. Maniu ceteșce proiectul regulamentului,

Dupa cetera proiectului D. Cons. minist. Ioanu Alduleanu, considerându, ca dupa natura lucrului e de
lipșa sa aiba congresulu órecare cinoxura pentru ordinea
desbaterilor și ca e o convictiune generala, enun-
ciata și din partea inaltului presidiu, cumca
stabilirea definitiva a regulamentului pentru afac-
erile interne ale congresului este una dreptu ne-
disputaveru alu congresului, din care causa și pro-
iectul de fatia s'a presentat numai pentru primire
provisoria, propune:

1. sa se primeșca acestu proiectu, cu emite-
rea Șlui 25, de cinoxura provisoria pentru afac-
erile interne, pâna ce va stabili congresulu insusi
unu regulamentu definitivu in privint'a acésta;

2. constatându-se dreptulu congresului pentru
de a face regulamentul definitivu alu afacerilor
interne, numai decât dupa actulu verificării sa se
esmita un'a comisiune spre elucrarea acelui'a.

D. vice-comte Sigismundu Popoviciu Des-
canu din contra obiectându, ca acésta propunere
presupune constituirea congresului că intemplata, e
de parere, ca inaiute de tōte trebuie sa se intem-
ple verificarea membrilor congresuali și propune:
sa se imparta deputatii intregului congresu dupa di-
cece in 3 sectiuni, cari un'a pre alt'a sa se verifice.

Dintre deputati insinuati la vorbire DD. Branu
de Lemeni, D. Maniu, cav. de Puscariu, Ioanovicu,
Protosing. Pope'a, Bic'a se alatura lângă vorbirea
Dlu deputatu Alduleanu; iera DD. deputati Dr.
Glodariu, Radulescu, Dr. Tincu, Macelariu, Bonciu,
Ioanescu, Moldovanu și Alexiu Popoviciu sprig-
nescu propunerea dlu deputatu Sigismundu Popo-
viciu.

D. deputatu Piposiu face o a trei'a propunere,
că presidiulu sa denumește căte 10 membri din
fia-care diecesa dintre deputati cei nedificultati, și
acesti'a sa formeze comisiunea verificatoria.

Desbalându-se obiectulu din destulu s'a pro-
cesu la votisare și s'a decisu cu majoritatea votu-

riloru ca : proiectul presentat de Escenti'a Sea,
Dlu presiedinte se primesce de regulamentulu pro-
visoru pentru afacerile interne pâna ce va stabili
insusi congresulu regulamentulu definitivu in asta
privintia.

Dupa aceea in intileșulu §. 4 alu acestui re-
glementu s'a ceditu registrulu acelor deputati, in
contr'a caror'a nu au sositu nici o reclamatiune și
cercatanduse credintunalele dintre membrii presinti
se dechiara de verificati:

I. din Archidieces'a Transsilvaniei.

D. D. protopresbit. Petro Badila, Nicolau de
Crainicu, Ioann Hania, Ioann Metianu, Nicolau Po-
pea protosincelu, Ioann Petricu, Ioann Ratiu, Vasiliu
Rosiescu, Parteniu Trombitasiu; Ioann Alduleanu, cons. ministerialu Ioann Buzura jude procesualu. Dr. Ioann Borcea advocatu și fiscalu consistorius. Ioann Branu de Lemeny capitanu supremu in pensiune, Moise Branisce, ascultantu la curtea de casatiune. Ioann Filipescu percept. reg. Dr. Iosif Gallu secret. la tabl'a septemvirala sect. Transsilvaniei, Dr. Vasiliu Glodariu profesor, Ilie Macelariu cons. gubernialu, Ioann Noacu maj. ces. reg. in pensiune, Michailu Orbonasiu advocatu, Ioann Piposiu, comite supremu in pensiune, Ioann Paraschivu, secret. magistratualu, Ioanu cav. de Puscariu consil. de sectiune la minist. de cultu. Dr. Avramu Tincu advocatu.

II. Dieces'a Aradului.

Preoti: Petru Anc'a, Simionu Bic'a protopres.,
Petru Chirilescu prot. Ioann Groz'a prot. Partenie
Gruescu parochu, Moise Poronbu parochu, Mironu
Romanu protosincelu. Ioann Russu parochu și prof.
la preparandie, Ioann Tieranu prot. Georgiu Vasi-
lieviciu.

Mireni: Michailu Bezanu asesoru la
sedria comitatensa, Sigismundu Borlea, proto-notariu
comitat., Stefanu Borosiu advocate, Ioann Bic'a notariu comunualu, Demetriu Bonciu advocate, Petru Cermen'a, capitanu. Parteniu Cosm'a advocate, Lazaru Ionescu advocate și fiscalu consistorialu. Dr. Atan. Marianu Marienescu asesoru la sedri'a comitatensa, Ioann Moldovanu notariu comunualu, Alessiu Popoviciu advocate, Sigismundu Popoviciu v. comite comitatensu, Constantinu Radulescu advocate, Nicolae Zsig'a comerciantu.

III. Dieces'a Caransebesului.

Preoti: DD. Protopresbiteri, Nicolae Andreieviciu, Simeonu Dimitrieviciu, Dimitrie Iacobescu, Alessandru Ioanovicu, Atanasiu Ioanovicu, Georgiu Pesteanu, Ioann Popoviciu, Iosifu Popoviciu, Iacobu Petroviciu, Ioane Seimanu.

Mireni: Ioann Balnosianu locotenente
supr. Michailu Buz'a aspirantu de oficien, Ioann Fauru comite supremu, Simeonu Mangiac'a jude cere. Dr. Aureliu Maniu advocate, Ioann Ianculescu percepto generalu comit tensu, Georgiu Ioanovicu secretariu de statu, Ioane Popoviciu capitanu ces. reg. Vasiliu Popoviciu comerciantu, Ioane Posta, Nicolae Raichiciu locoteninte supremu, Iosifu Seraciu, maiori ces. reg. Georgiu Stanu locoteninte supr.

Creditionalulu Dlu deputatu Dr. Vasiliu Glodariu, sunându din smintela espeditionala pre numele Iosifu și nu Vasiliu Glodariu, pre bas'a relatiunei supletorie a comisiunei respective de alegere s'a coresu pre numele Dr. Vasiliu Glodariu.

Constatându-se, ca numerulu membrilor congresuali verificati, fiindu vre-o 70 trece diumatate din numerulu tuturor membrilor, Escenti'a Sa Dlu presiedinte pre bas'a Șlui 5 alu regulamentului provisoriu de afaceri interne provoca congresulu la alegerea definitiva a notarilor, dintre cari 3 au sa fie din clerus și 6 din mireni cu respectu la cele 3 diecese representante in Congresu, spre care scopu Dlu deputatu Fauru propune suspendarea siedintei pre unu patrariu de óra pentru a se consulta asupra personalor alegande; acésta propunere o sprijinesc și D. Macelariu cu acelu adausu, ca spre a castiga tempu sa se aléga totu adi și membrii comisiunei de verificare și cele pentru statorirea unui regulament definitivu in privint'a afacerilor interne, și timpulu cătu e suspendata siedint'a, sa se foloseasca și pentru o contielegere asupra acestorui membri.

Ambele propuneri se primesc unanima cu ac-
cea observatiune, ca fiecare dintre aceste comis-
iuni are sa costea in intileșulu Șlui 9 a regula-
mentului provisoriu din 3 preoti și 6 mireni cu
respectu la diecese.

Presiedintele suspendeza dar' siedintele pre
unu patrariu de óra.

Redeschiediendu-se siedint'a, Dlu deputatu Alduleanu provocându-se la §. 20 a regulamentului provizoriu, preda presiedintelui o lista cu numele a celor de alesu, combinata cu cointelegerarea celor mai multi membrii congresuali, și pentru castigare de timpu róga presidiulu, că solosinduse și de acésta lista, sa propuna pre cei alegendi atâtu pentru notariatu, cătu și pentru ambele comisiuni și sa se facă alegerea prin aclamare. Primindu-se acésta unanim, Escentia, Sea Dlu presiedinte propune de notarii din partea clerului, pre Dlu deputatu Nicolae Andrieviciu, Petru Anca, Ioann Ratiu; din partea mirenilor pre Dlu deputatu Moise Branisce, Michailu Besanu, Partenie Cosm'a, Dr. Iosif Galu, Dr. Aureliu Maniu, Simeonu Mangiac'a;

de membrii comisiunii verificatorie de alegeri din partea clerului; pre Dlu deputatu Athanasiu Ioanoviciu, Ioann Metianu, Mironu Romanu din partea mirenilor; pre Dlu deputatu Dimitrie Bonciu, Dr. Ioanu Borcea, Julianu Ianculescu, Lazaru Ionescu Iosefu Seracincu, Dr. Avramu Tincu;

De membrii comisiunii pentru elaborarea unui regulamentu definitivu pentru afacerile interne din partea clerului; pre Dlu deputatu Nicolau Popa, Iacobu Popoviciu, Ioann Russu; din partea mirenilor; pre Dlu deputatu Ioann Alduleanu, Sigismundu Borlea, Ilie Macelariu, Aureliu Maniu, Sigism. Popoviciu.

Acestia toti se primescu cu aclamatiune. Notarii interimali parasesc locurile; cei definitivi se asiedia la més'a presidiului. La propunerea presidiului se alege totu cu aclamatiune de notariu generalu in intielesulu §-lui 5, deputatulu Dr. Maniu, si presidiulu dechiară congrèsul de constituutu.

Dupa acésta pune pre mas'a congrèsului proiectulu elaboratu de densulu in privint'a unui regulamentu pentru organisarea trebiloru bisericesci, scolare si fundatiunale romane de relegea greco-orientale cu aceea insemnare, ca cuprinsulu aceluia e de mare insemnitate, și ca dela norocós'a resolvire a cestiunii tractate in acel'a aterna prosperitatea si vitalitatea intregei nóstre Metropoli, adeca a tuturor părtilor ei constitutive.

Aretându mai incolo, ca proiectulu acesta cuprind in sine organismulu bisericei nóstre dela parochia pâna susu la metropolia, organismulu sinódelor, a părtilor celor mai vitali, din cari dupa firea lucrului constă metropolia, ca precíseaza chiar drepturile și datorintele creștinilor a tuturor părtilor constitutive, și prin acésta garantiza libertatea in biserica, căci libertatea fără tîrmurire lămurita, fără națiune, e abuso; incheia cu aceea, ca din pusetiunea sea că Metropolitul și că celu mai betrânu a pregaritul acestu elaboratu, dara provoca pre toti membrii congrèsului, sa facă studii seriose asupr'a aceluia, sa-si dee opiniunea libera, fără sfiala, căci densul primește bucurosu modificările, ce se voru astă necesarii; nefindu preocupat cu nici o idea de predilectiune pentru lucrarea sea, și predă proiectulu seu congrèsului că unu aluat pregătitu, din care sta in voi'a și chiamarea congrèsului de a compune pânea, că sa fia buna pentru toti.

Dlu deputatu Fauro propune, sa se pună acestu proiectu pre siedint'a de mâne la ordinea dilei. Dlu deputatu Sigismundu Popoviciu e de parere, ca congrèsul sa se imparta in 5 sectiuni, proiectulu acesta sa se desbată in sia-care sectiune deosebitu, și apoi din referentii acestor co-misiuni sa se formeze o comisiune centrala, carea sa niba a referi congrèsului in pleno despre acestu obiectu. Deputatii Maniu și Branu se dechiară pentru propunerea Dlu deputatu Fauro; iéra Dlu deputatu Piposiu e de parere, ca acestu obiectu sa nu se pună la ordinea dilei pâna ce nu va fi referită comisiunea esmisa pentru regulamentul definitivu in afaceri interne și nu va fi stabilitu in congrèsu acestu regulamentu.

Propunerea Dlu deputatu Fauro primindu-se prin majoritate, totu dânsulu mai face motiune, că presidiulu sa provoce comisiunile esmise de a se constituui inca adi și de a si incepe activitatea. Presidiulu face acésta provocare și enuntandu, ca siedint'a mai de aproape se va tine in 17/29 Septembrie la 10 ore, incheie siedint'a

Din Siedint'a II anticipámu de ocàndata ca dep. Borlea propune a se numi numai numele deputatilor. Dr. Maniu arata ca caracterulu sia carui deputatu s'a pus in prot. numai pentru ca sunt mai multi cu acelasi nume. Pres. inconosciintieza sosirea unei depesce dela dlu vice colonelul Rotariu. Dupa

aceea vine raportulu comiss. verificatorie. La illa se rendue alegere nouă și alegerea dela Chisineu, dieces'a Aradului, se primește de buna după cum a venit dela comisiunea alegătorie. La desbaterea regulamentului a fostu discussiune infocata pentru votu pre satia si secretu. Remane celu întâiu, iéra cestu din urma se va aplică la cestiuni personali.

In siedint'a III. interpeleza Ianculescu: candu se va luă la pertratare imbunatatirea stării materiale a clerului, la care Pres. respunde decă după ce sa voru organiză părțile constitutive ale Metropoliie si voru deshate si ele cestiunea spre a potea asiă apoi, ajunge înaintea congrèsulu. Apoi se alege o comisiune de 27 membri pentru proiectulu de organisatione si se propune un'a pentru elaborarea unei proceduri in matrimoniale si disciplinarie. Mai pre largu in orulu viitoriu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 18 Septembvre.

Cu privire la situația din Spania înregistrată următoarele telegrame:

Paris 25 Septembre. „Journal des Debats“ și „Siecle“ aducu scirea, ca după unu telegramu de astă noapte Logrono, reședint'a lui Espetero, s'a resculat.

Din partea partitei revolutionare se privesc evenimentul acesta de decisoriu.

Două regimenter din corpulu lui Marquis Noviches, carele merge către Cadix, au trecut la insurgenți.

Paris, 25 Septembre. Epistole private din diariulu „Gironde“, ce apare in Bordeaux, asecură, că insurectiunea din Galicia ia extensiune totu mai mare. Orasiele Coruna, Zamora, Orense, Vigo și Pontevedro sa fia resculate.

Dupa scirile ce se audu, regimulu provizoriu din Sevill'a, aru fi dechiarat pre regina și din astă i-a idee de tronata și aru fi conchiamatuo constituata.

Paris, 25 Septembre. Diariul „Moniteur“ scrie in bulentinul seu: astăi nu s'a signalisat din Spania nici unu felu de intemplare insenata.

Generalulu Pavi'a, a cărui trupe dovedescu unu spiritu forte bunu, starnescu in concentrarea trupelor, că sa atace pre insurgenți din Sevill'a.

Scirile din Venezuela spunu, ca generalulu Bruzual aru fi desertat in 14 Augustu Porto Cabillo și aru fi fugit la Curacao, unde aru si murit. Locul desertatului l'a ocupat generalulu Monagas.

Madridu, 25 Septembre. (Oficialu). Generalulu Calonge aru intrat in urm'a unei lupte mari și gloriose in Santander. Insurgenții s'a retrusau pre năi.

Madridu, 25 Septembre. (Oficialu). Trupele fura primeite in Cataloni'a cu entuziasm. Conte de Cheste și mai multi ofiiri inalti s'a depărtat in secretu din Santon'a, că sa se impereune cu generalulu Calonge, carele aru intrat in Santander. Generalulu Pavi'a aru primitu demandare, că sa trămita trupe de infanterie la Bilbao.

La tóte acestea dice diariulu de Vien'a „Neues Fremden—Blatt“ din 25 Septembre urmatorele.

Regimulu francesu i face familiei regesci hourbenice unu servitul reu, cându insciintieza prin „Moniteur“, ca peportionea nu sprijinesc insurectiunea. Generalii insurectiunii nu se impedece prin demintiri, acésta ne invetia esperinti'a. Telegramele cele mai nòue stau in o astfelu de contradicere cu ascurările oficiose din organulu regimulu francesu, in cătu acum și inim'a cea mai pia trebuie sa fia convinsa, ca insurectiunea face pasi gigantici. Chiar și impregurarea aceea, ca regina Isabella se vede necessitatea, a negoziá prin generalii sei cu insurgenții, arata din destulu, ca regina insasi e convinsa, ca causa ei este perduta. Ea se acata de marinimositatea inimicilor sei, ea carea nu cunoștea indurare, cându calcă pre gromadii contrarilor sei.

In liniscea capitalei nu trebuie sa pună regina Spaniei sperare mare; liniscea este o urmare a disciplinei, care o observa revoluționarii; și proclamatiunei comitetului revoluționarii e de a se mulțumi ca liniscea nu e conturbata in capitala, de-si plebeia se immobilese. Insurgenții sustin ordinea, mai bine, decum o sciă susține monarchia „legitima“. Fiindu introdusu odata unu felu de regimulu revoluționei, nu mai poate fi temere, ca vre-o putere streina să aru putea vedea silita, sa intrevina. Tronul celu din urma bourbonicu se va derima,

precum se poate prevede, fără multu sgomotu, și nici nu se poate presupune altu ce-va de o scula asiă putreda. Precum s'a disu, nimenea nu se indoiesce despre triumful insurectiunii. Toamna potrivită se dice într'o epistolă privată a unui finanțier cunoscut din Spania către o casă din Frankfurt: „Situatiunea actuală a Spaniei se poate asemenea cu unu ciorapu învechiut. Latările cele dințăi s'a desfacut, iéra cele-lalte nu mai pot resistă nici într'unu felu.“

Cumea proclamatiunei revolutionare are de a-i se multiam liniștea din Madridu, se poate vedea si din indiferentismulu, ee'l arată poporul din capitala făta cu sărtea, ce o are starea de asedia Judecătorie se temu, de a face pasi prea îndrasneti. Starea de asedia se întrebuintează, precum aude „Tempo“, într'unu modu fără luxu. Se vinde in publicu o romantă satirică a Dui Federicu de la Vega, carea portă titlu: „Testamentul Isabelei.“ Spiretele se pare ca iau cu deosebire o direcție democratică. Siefulu politiei cetățiene sau retrasu.

Conferintie inventatoresci

din Protopopiatele: alu doilea alu Brăsiovlui, alu trei scauneleloru si alu Hidvegului:

(Capetu.)

5) Apoi fura provocat D. D. Inv. dearendulu sa esplice si au explicat aratându la fiecare bucata din Abedarioul Dui Z. Boiu, ca ce felu de scriere este si ce scopu are.

Facendu DD. Inv. Tampa Cichi, Ticuianu, Stoianu, Dogariu explicantii asupra descrierii lucurilor; conferintia a hotărît, ca objectul, pre carele descrie, seau carele este descris in Abedariu, sa'l arada invent. copiilor inainte, apoi potu face descrieri si asupra lucrurilor, pre care le cunosc copiii de acasa.

Conferintia a patra.

1. Introducerea copiilor in cunoscerea numerilor si aplicarea lor sau facutu după manuducerea Dui Profesorul I. Popescu intitulat „Computulu in scola populara.“

Sau adusu in conferintia trei copii, dintre care unul nu fuse la scola, ceilalți doi fuseseră.

Domnul Inv. Iuga a adusu in conferintia aparatul fabricat de Dni'a sa dupre fig. nr. III din Computulu Dui I. Popescu, care prinse forte bine la exercitiile cerute.

Dnul Inv. Iuga a instruitu pre copilulu, care nu fusese inca la scola, in cunoscerea numerilor, numerarea si desfacerea numerilor pâna la 10. in modulu urmatoriu:

După ce a retinut copilului câteva globuleti delă aparatulu de facia, câteva pelarii, i-a spus, ca mai multe lucruri de unu felu puse la unu locu facu o gramada, dicemul mai bine numero. S'a retinut, ca numerii au și nume: unulu, doi, trei etc. si a compus numeri din globuletele aparatului; lu a pusu sa le numește pre nume; la pusu sa compuna elu dearendulu numeri din globuletiie; la pusu sa cerceteze la globuletie sa vadă, cătu face unulu si inca unulu? — doi si 'ne a unulu? doi si doi? — patru si patru? — sa numere: diece, noue, optu, s. a.

Copilul totu mai tare 'si incorda atențiunea, sa compuna numerii bine si sai numește după a-deveratul loru nume.

Se vede copilul ca are talentu, căci in câteva momente dupre explicatiunea metodica, scia si ce va se dica numeru, si a numeră, si a aplică numerii pâna la 10.

DD. Inv. I. Crang. G. Siurariu D. Dogariu s. a. continuara cu cei-lalți doi copii exercitia in computul din mente cu dieci si sute compunendu si descompunendu.

Conferintia primindu tóte acestea de bune, a hotărât, ca loti inventatorii sa-si procureze aparatele trebuințose la computu si insemnate in „Computulu Dui I. Popescu“.

2. Asupra temei cum aru poté inv. indoplecă pre perinti sa-si tramita copii la scola? au adusu inainte DD. Inv. Morariu, Cranga Dogariu Popu. Siuraru, Még, Iugă Stoianu urmatorele:

Inv. sa se aiba bine cu parentii copiilor; sa faca conserierea copiilor harnici de scola la vreme; sa faca pre copii a tubi scol'a, inventiatu si pre inventatoriu, ea sa poată cunoșce omeni in copii astătu pre drum, cătu si in Biserica, ori intrându

in casa cuiu nisce insusiri bune, pre cari in copii, carii nu umbila la scola, nu le potu asta. Sa arele inv. omenilor prin exemple vii folosele scoli atat in respectu moralu religiosu, catu si intru inaintarea neamului nostru s. a.

Sau atat ca esista scole de repetitiune in Feldiora, Presimbru si alte cateva comune.

D. Inv. Morariu si D. Dogariu au aratatu folosele, cate aduce scola de repetitiune tinerimeei esita din scola populara, ca se impotencescu in ceea ce a inveliatu in scola populara, se facu harnici pentru anii de catechisatiune si asi se potu fierci pre sinesi si pre ai loru s. a. fara scola de repetitiune si uita ce a inveliatu in scola populara si asi priyescu anii, pre carii i-au pretercatu in scola populara, ca pierduti. De unde urmed a ca ajungendu unii ca acestia tati de familia, apoi nu voru sasi de copii la scola.

Conferint'a le a recunoscutu tote acestea de bune, si a hotarit, ca dar sa se silsesca toti inv. in contilegare cu Parintele Protopopu, cu Parochulu localu si cu Eforia scolaru a intemeia si a sustine scola de repetitiune, fie-carele in comun'a sea.

D. Inv. Morariu a lause ca aru fi bine ca unde se afla fondu scolaru de ajunsu, seu deca din banii de pre pedepse pentru negrigirea scoli si se cumpere carti-trebuinjoase pentru tinerii scoli de repetitiune, casa nu se planga acestia, ca n'au cu ce si cumpera carti, dar cartile acelea sa fia si se remana proprietatea scoli. Domnia Sea a facutu firesce in contilegarea cu mai marii sei asi si in comun'a Disoru „Feldiora“ sta lucrul in privint'a acest'a bine!

Confurint'a a primitu propunerea acest'a cu cea mai mare placere au recunoscutu de forte salutarie si urmatorele, ca deca se potu compera si nisce carti-pedagogice, carti istorice, economice s. a. deca se potu abona si la vre unu jurnal politiciu, sa se pastredie tote acestea formandu bibliotec a scoli, unde Preotulu cu Inv. aru potea, apoi aduna Dumineca si serbatorea pre omenii din comun'a impregiurulu dloru ale ceti si explicat pre intlesu cele cuprinse in acele carti, si acest'a aru aduce folosu forte mare omeniloru nostri din comun'a in mai multe privintie.

Apoi s'au hotarit ca in anul viitoru sa se tina conferintie invietoressi generali in Brelicu.

Dupa tote acestei Rev. D. D. Protopopu Ioann Petricu a incheiatu conferintiele prin nisce cuvinte scurte, dar forte bine calculate si impartasite, indemnatu pre Inv. ca cele ce invelita prin graiu, se implinesca si cu sapt'a, avendu sa premerga la tineri si betrani cu exemplu bunu; sa-si arete modestia si reverint'a catra fetile bisericcesc scolari, si politice; catra Parochu ca Directorul scoli catra ampolati, catra Eforia scolaru si catra toti erestinii; sa se feresca de mandria, de person'e demoralizate, de certe, intrigi sa pazesca Biserica conducendo acolo si pre elevii loru.

Mai incolo areta ca invietoressi suntu factorii societatui, dela cari aterna fericirea ori nefericirea ei, de aceea au detoria, a se perfectiona totu mai multu in chiemarea loru celindu scrieri pedagogice si alte diuare folositore.

Incorona cele disse pana aici aducandu multia mire Maiestaticei Sele In. Imperatore si Rege Francisco I, si Escel. Sele Parintelui Arhiepiscopu si Metropolitu Andreiu Barone de Siagun'a care di si nopte incredibila pentru binele si fericirea nostra. Multiam apoi si celor ce participara la aceste conferintie.

St. Petru 27 Augustu 1868.

una martoru ocolaru si amicu alu conferintelor.

I. C.

Correspondintie.

Debrechinu, 12/24 Sept. 1868.

Dle Redactoru! De-si Ungaria, seu mai bine discenda o parte a locuitorilor ei — magiaru — in politica suntu sfasiati in partide, tot si pre cam-pulu literaturi si au artei nu voru a conosce nici o partida. Asi d. e. vedem pre unii fara deosebire de partida slergendu in capital'a Ardelenii la adunarea de istoriografi, altii la alte adunari.

In anul acest'a loculu de adunare a mai multoru reuniuni a fostu destinat Debrechinu. Aci au convenit in dlele acestea reuniunile de cantareti din diferite locuri ale Ungariei; — Ardelenii inca a fostu reprezentat aci prin reuniun'a cant-

retiloru din Clusiu, — in Debrechinu a tenu adunare generale reuniunea silvana (erdeszeli egylet), si totu in Debrechinu s'a arangiatu in institutulu de agronomia o espositiune de bucate.

Intre tote adunariile Debrechinului cea mai pomposa a fostu adunarea cantaretilor. In 18 ale lun. cor. au sositu aci reuniunile de cantareti — 60 la numero. — La carteau drumului feratu iau intempiu cantaretilor din locu cu doue bande musicale in frunte, de unde au pornit cu totii in rendu forte frumosu, fia-care reuniune cu standartul seu propriu in frunte catra cas'a orasului, de unde apoi s'au incourtirat pre la orasieni. Ser'a in teatru representatiune splendida in onoreea ospetilor. A doua zi in 19 s'a tenu proba generala in biseric'a cea mare a reformatilor, sera in teatru concertu. Diua de 20 a fostu destinata pentru procederea cantaretilor insinta publicului spre care scopu intr'o strada capitala a orasului s'a fostu radicatu unu pavilion maretiu, iera impregiura multime de banci pentru publiculu asculatoriu.

Productionea a durat pana catra 2 ore dupa prandiu, dupa aceea prandiu generalu datu din partea orasului pentru toti membrii cantaretilor, iera sera petrecania de jocu in gradina asia numita, a poporului. In diua urmatore 21 s'a tenu adunare generale spre consultarea mai multoru afaceri de ale reuniunilor, cu care ocazione s'au impartit mai multe premii intre acele reuniuni cari s'au destinsu in executarea melodielor. In 22 s'an departat cu totii lasandu locu reuniunei silvana, carea si au tenu adunariile in padurea cea mare a orasului. — Astazi manane si po-mane tiene espositiunea de bucate. — Astfelui Debrechinu in dlele acestea si-au luat o fatia servatoressa.

Acum se ve impartasiescu ce-va si din politica:

In 15 ale curentei partid'a stanga de mijloc a comitatului „Bihari“ au tenu in Oradea-mare sub presedint'a lui din corisei acestei partide C. Tisz'a o conferintia pentru constituirea definitiva a partidei acestui comitat. Presedintele in cuventarea de deschidere accentueaza cu deosebire necessitatea constituirei acestei partide, pentru ca dice, partid'a dela putere — drept'a — atat de tare s'a lasatu in concesiuni (engedekenység), incat multe drepturi cardinali le-amu lasatu din mana, le-amu perduto, iera altele nu le-amu castigatu de locu. Mai este inca o partida, dice oratorul mai departe — care, de-si si-a scrisu pre standardul seu 48, dara s'a insocutu cu astfelui de individi, cari in 48 se luptau contra principiilor de atunci, iera acum se lupta contra intregitatilei patriei.

Deci — urmeza mai incolo — fiindu astfelii positiunea de fatia e de mare necessitate constituirea nostra, are ca, devenindu noi in majoritate, pre calea constituientei si pre langa conservarea intregitatilei patriei sa ne luptam pentru recastigarea tuturor drepturilor, cate competu patriei ca fieră indeplinita si de sine statatoare. — Dupa aceea secretariul celcesc statutele partidei lucrate de comitetul provisoriu de pana acum, cari cu putine modificari se primescu. In fine mai facandu-se unele propuner si constituindu-se partid'a deplinu siidenta se incheia.

Dupa cum se este cunoscutu, deputatulu Deak in si-dint'a dieiale din 16 Sept. c. n. a facutu o propunere, ca sa se asterna din partea ministeriului unu proiectu, prin care sa se efepueze inca in sesiunea din acestu anu stergerea dicemelui vinului. In urma acestei propunerii, dupa unu telegramu alu folioru ung., comunitatea din Eger (Erlau) a si de-negat platirea dicimei de vinu.

Esti lap aduce scirea, ca tribunalulu din M. Osorhein au incheiatu cercetarea oficioasa asupra pronunciamantului.

De asta-data ne mai avendu de impartasit suu, etc.

Varietati.

** Drumul de feru sau adusu pana la Orastie in dephnire, asi incat in 24 l. c. st. n. au sositu acolo prima ora locomotivulu „Maros Porto“ purtandu 40 de care dupa sine impoverate cu feru. Locomotivulu era decorat cu tricolore si cu flori. O multime de omi ilu acceptau la stationea dela Orastie si sosindu locomotivulu la 4. ore d. a. toti se implura de o bucuria nespusa vedindu dorint'a, cea de multu dorita, intru atat'a realizata.

Publicatione.

Inscrierile studiosilor la gimnasiulu reg. de statu din Sabiu se va incepe in 28 Septembrie a. c. acestia au a se insinua la reg. directiune a gimnasiului. Scolarii cari intra intaiasidata in acestu gimnasio vor avea a produce, pre langa atestatul de bolesu, testimoniu scolaru din a 4-a Classa elementara seu din clas'a gimnasiala, ce o au absolvit mai pre urma si a solva taxa de intrare cu 2 fl. 10 xr. v. a.

Cei ce nu se tin de religiunea catolica suntu datori a se legitimă despre facutele loru insinuare la catechetulu loru.

Esamenele de primire si de repetitiie se voru incepe in 2 Octomb. la 8 ore diminetia.

Anul scolaru se va incepe la 1-a Octombrie prin chiemarea spiritului santu si studiosii de religiunea catolica voru avea a se insatisa spre scolu acesta la diu'a numita la 8 ore in institutulu gimnasialu

26—1

23—3

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invietoressi din comunele Abrudu, Abrudusatu si B. Cierbu se deschide concursu.

Cu stiinuile acestea suntu impreunate urmatorele emolumente:

- Statiunea invietoressa dela scola centrala din opidulu Abrudu e provadita cu uno salariu anualu de 200 fl. v. a. cuartiru liberu, si 2 orgii de lemne, iare
- Statiunea din Abrudusatu, este impreunata cu uno salariu anualu de 150 fl. v. a. cuartiru liberu si 2 orgii de lemne, iare
- Statiunea din Buciumu Cierbu, e provadita cu uno salariu anualu de 100 fl. v. a. cuartiru liberu, lemne cate voru fi necesare, si una parte din venitele scolare — pantru serviciulu de cantaretiu.

Doritorii de a competi la anul din acestea posturi, au de a si provedea petitionile cu atestate de cvalificare bona, de moralitate, ca au absolvit cursulu pedagogie, in Institutulu Archidecesanu ca scia si cantareli bisericcesc si ca suntu de religiunea gr. orientala; tote aceste pana la 20. Septembre a. c. suntu a se adresá subscribului Inspectoratului scolaru.

Dela Inspectoratului scolaru districtuala gr. or. Zlatnei de Josu.

Abrudu 1. Sept. 1868.

22—3

Concursu.

Pentru ocuparea Statunei Invietoressi la Scola comunala gr. or. din Parau, se deschide concursu pana la 20 Septembre a. c.

Cu acestu postu e impreunata uno salariu anualu de 100 fl. v. a. cortelu liberu in edificulu scolai — si lemnele trebuinjoase pentru focuri.

Doritorii de a ocupá acestu postu, voru adresá subscribului concursele sale pana la terminul susu aratatu, instruite cu atestatele de lipsa, despre a loru cvalificare.

Fagaras 5/17. Sept. 1868.

Petru Popescu si Protopopu gr. or. si Insp. distr. de scole.

24—1 Pentru economii de oi.

In dominiulu Berchisius (langa Clusiu) se afla nutrementulu recerutu pentru iernatulu de 1500—2000 de oi; adeca circa 5000 magi de fenu, totu atatca paie si locu aptu de pasiune pentru tomna si primavera. Acestea suntu de venduta cu preturi moderate, seu va primi dominiulu iernatulu oilor pre langa tacea.

Oferte pre numeru mai micu inca voru fi respectate. Reflectantii binevoiessca a se adresá pana la 15 Octobre c. n. catra.

A. Trombitasiu
(per Mociu in Berchisius)

Ioann Cristea,

Compactoru in Sabiu, se recomanda on. publicu român cu legarea de carti, protocoale, brosuri etc. si preste totu cu escutarea tutororu comisionloru, ce cadu in cerculu compactoriei, promitenda lucru promtu si solidu, cu preturi catu se poate mai moderate.

Locuint'a: Sabiu, Strada Macelarilor, (Fischer Gasse) Nr. 14.